

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i mr. sc. Mirjane Juričić, članova vijeća te sudske savjetnice Matee Milolože, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Z., protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe H. Š., Z., kojeg zastupa odvjetnica S. D., Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 11. prosinca 2019.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/19-01/697, urbroj: 401-01/05-19-2 od 27. rujna 2019.

Odbija se zahtjev zainteresirane osobe za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika, točkom 1. izreke poništeno je rješenje Hrvatske banke za obnovu i razvitak 33/2018-2 od 27. kolovoza 2019. Točkom 2. izreke odobrava se H. Š. pravo na pristup preslici popisa svih krajnjih korisnika kredita koje je Hrvatska banka za obnovu i razvitak kreditirala u razdoblju od 1. do 31. prosinca 2017. uz iznose kredita. Točkom 3. izreke nalaže se Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak da postupi sukladno točki 2. izreke ovog rješenja u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu i u bitnome navodi da je odbio zahtjev za pristup informacijama temeljem članka 23. stavka 5. točke 2. u vezi s člankom 15. stavkom 2. točkom 2. i člankom 15. stavkom 2. točkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, budući je zatražena informacija bankovna tajna te jer je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. Navodi da kao tijelo javne vlasti primjenjuje odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, ali na način koji nije u suprotnosti sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Narodne novine“ 138/06. i 25/13.-dalje: ZOHBOR) koji se u odnosu na njega primjenjuje kao *lex specialis*. Smatra kako je tuženik trebao uzeti u obzir i odredbe Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava („Narodne novine“ 72/13. i 47/14. – dalje: ZTTJS) prema kojem čak i u slučaju financiranja poduzetnika javnim sredstvima ti poduzetnici imaju pravo na oznaku zaštite tajnosti traženih podataka, dakle, nema automatizma u dostavljanju tih podataka. Nadalje navodi kako Zakon o pravu na pristup informacijama, a niti drugi propis primjenjiv u postupku radi dostave informacija, ne definira pojam javnih sredstava, a niti javnog interesa te očitu pravnu prazninu tuženik pokušava nadomjestiti tumačenjem pojma javnih sredstava, a i javnog interesa,

međutim, takvo tumačenje se ne može primijeniti na tužitelja s obzirom na odredbe ZOHBOR-a. Ističe kako ne raspolaže javnim sredstvima u smislu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, između ostalog jer uplate iz Državnog proračuna čine samo manji dio njegove imovine, a značajan dio sredstava koje plasira u svom poslovanju zadužuje na komercijalnoj osnovi (ne dobiva ih iz državnog proračuna) te nije obvezan svoju dobit uplatiti u Državni proračun te stoga smatra da se njegova sredstva, već i zbog ciljeva HBOR-a i posebnosti poslovanja i zaduživanja na komercijalnoj razini ne mogu smatrati i tumačiti javnim sredstvima te je očito da bi otkrivanje zaštićenih podataka o takvim aranžmanima moglo negativno utjecati i na daljnje kreditne aranžmane s vjerovnicima tužitelja. Tužitelj nadalje pojašnjava kako ne postoji nikakva osnova za davanje podataka i o krajnjim korisnicima kredita obzirom da bi se time zadiralo i u poslovni odnos poslovne banke i njenog dužnika te kršila prava drugih (dužnika iz odnosa banka-dužnik) na zaštitu bankovne tajne, stvorila moguća odgovornost i banke za naknadu štete klijentu te i odgovornost tužitelja i Republike Hrvatske uz postojanje mogućnosti podnošenja tužbi krajnjih korisnika kredita. Navodi da tuženik nije primijenio niti obrazložio neprimjenu Konvencije o zaštiti osoba glede automatske obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju 108 u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka. Tužitelj ukazuje i na primjenu Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016., o zaštiti pojedinaca u vezi obrade osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), koja se primjenjuje od 25. svibnja 2018., i po kojoj bi za zakonitost obrade osobnih podataka trebala postojati makar jedna osnova iz članka 6. navedene Uredbe, a koja osnova u konkretnom slučaju ne postoji. Tužitelj pojašnjava i poslovanje Europske investicijske banke određeno Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU), ali i Politikama transparentnosti, a koja banka ne čini dostupnim ugovorne podatke vezano uz bankovno poslovanje, odnosno ne otkriva podatke koji su bankovna tajna. Iz naprijed navedenih razloga predlaže ovom Sudu da usvoji tužbeni zahtjev, poništi rješenje tuženika, prekine ovaj spor i zatraži od suda EU tumačenje je li odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a usklađena s pravom EU.

Tuženik u odgovoru na tužbu smatra da se ZOHBOR i ZOKI ne mogu u konkretnom slučaju uzimati kao *lex specialis*, budući da je ovdje potrebno primijeniti Zakona o pravu na pristup informacijama. Prema odredbi članka 16. stavka 3. tog Zakona informacija o raspolaganju javnim sredstvima mora biti dostupna javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa jer tužitelj nesporno raspolaže javnim sredstvima. Tuženik se poziva na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: U-zpz 6/2016-7 od 17. listopada 2018., kojom je jasno dano do znanja da se ZOHBOR i ZOKI ne mogu uzimati kao *lex specialis* u odnosu na Zakon o pravu na pristup informacijama. Tuženik smatra da ne postoji nikakva sumnja da tužitelj raspolaže javnim sredstvima, odnosno da ne postoji pravna praznina u pogledu definicije „javna sredstva“ jer tužitelj raspolaže proračunskim novcem, a Zakonom o transparentnosti tokova javnih sredstava, uređuje se jedan segment javnih sredstava i to između određenih korisnika, a ne sva javna sredstva pa navedene odredbe ne mogu utjecati na tumačenje članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. U odnosu na pozivanje tužitelja na Uredbu (EU) 2016/679 naglašava kako je pogrešan navod tužitelja kako ne postoji osnova za zakonitost obrade iz članka 6. Uredbe čija se zakonitost obrade izvodi iz Zakona o pravu na pristup informacijama. S obzirom da Opća uredba o zaštiti podataka detaljno uređuje zaštitu osobnih podataka fizičkih osoba na području Europske unije smatra izlišnim navoditi odredbe Konvencije Vijeća Europe za zaštitu osoba

glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola. Smatra kako je nepotrebno pozivanje tužitelja na propise koji se odnose na Europsku investicijsku banku, odnosno na propise EU, jer je Zakon o pravu na pristup informacijama propis čije je donošenje u nadležnosti država članica te se njime razrađuje ustavno pravo građana. Navodi da nije osnovan prijedlog da Sud ponovno podnese zahtjev Sudu EU za donošenje prethodne odluke, pri čemu ukazuje na rješenje Suda EU broj C-90/18 od 6. rujna 2018., kojim je zahtjev za donošenjem prethodne odluke proglašen nedopuštenim. Predlaže tužbeni zahtjev odbiti.

Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu ističe da se ovdje radi o informaciji o raspolaganju javnim sredstvima koje su dostupne javnosti i bez provođenja postupka testa razmjernosti te predlaže tužbu odbiti. Predlaže da mu se dosudi trošak odgovora na tužbu.

Sud je, sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., dalje: ZUS), dostavio očitovanje tuženika i zainteresirane osobe tužitelju.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. ZUS-a) Sud tužbeni zahtjev ocjenjuje neosnovanim.

Pravilno utvrđuje tuženik da tužitelj raspolaže javnim sredstvima jer to proizlazi iz odredbe članka 5. stavka 2. ZOHBOR, prema kojoj temeljni kapital HBOR-a uplaćuje Republika Hrvatska iz državnog proračuna, a sukladno odredbi članka 8. stavka 2. ZOHBOR, Republika Hrvatska jamči za obveze HBOR-a bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Stoga, u konkretnom slučaju, dolazi do primjene odredbe članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, prema kojoj su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. U konkretnom slučaju stranke ne navode da bi se radilo o informacijama koje predstavljaju klasificirani podatak, što znači da tražene informacije trebaju biti dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Nadalje, valja istaknuti da je ovaj Sud u presudi poslovni broj:UsII-169/19-5 od 10.travnja 2019., zauzeo stajalište kako i informacije o krajnjim korisnicima kredita trebaju biti dostupne jer tužitelj raspolaže javnim sredstvima. Dakle, kako se u konkretnom slučaju traže informacije koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima, u pravu je tuženik kada navodi da ne postoji uskrata pristupa informaciji zbog postojanja bankovne tajne, odnosno poslovne tajne iz članka 15.stavka 2. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama kao niti ograničenja zbog zaštite osobnih podataka iz članka 15.stavka 2.točke 4. Zakona.

Slijedom svega navedenog, ovaj Sud nalazi da se osporeno rješenje tuženika uz obrazloženje kako je njime dano ne može se ocijeniti nezakonitim. Naime, tuženik je prilikom odlučivanja o žalbi tužitelja imao na umu mjerodavne odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, stajališta ovog Suda kao i Vrhovnog suda Republike Hrvatske u pogledu raspolaganja javnim sredstvima te je odgovorio na sve navode žalbe čime je rješenje tuženika dostatno i valjano obrazloženo, a koje obrazloženje kao pravilno prihvaća i ovaj Sud.

Uz navedeno valja istaknuti da se u ovom predmetu ne radi o bitno drukčijim činjeničnim, odnosno pravnim okolnostima u odnosu na predmet u kojem je Sudu EU

podnesen zahtjev za prethodnu odluku, niti su nastupile neke nove okolnosti pa se ne nalazi potrebnim ponovno podnijeti taj zahtjev.

Slijedom navedenog, na temelju odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a, odlučeno je kao u izreci.

S obzirom da navodi odgovora na tužbu zainteresirane osobe nisu utjecali na tijek spora, istom ne pripada pravo na naknadu zatraženog troška.

U Zagrebu, 11. prosinca 2019.

Predsjednica vijeća:
Blanja Turić, v.r.